

DVV International

Education for Everyone. Worldwide.
Lifelong.

Strateška područja djelovanja DVV International

Institut za međunarodnu saradnju
Njemačkog saveza Visokih narodnih škola (DVV)

1 Uvod

DVV International je Institut za međunarodnu saradnju Njemačkog saveza Visokih narodnih škola (DVV). Borimo se protiv siromaštva i pružamo podršku razvoju. Kao stručna organizacija civilnog društva želimo ponuditi visokokvalitetne obrazovne programe, usmjerene na potrebe mlađih i odraslih, a naročito na potrebe marginaliziranih grupa stanovništva. Naš cilj je da širom svijeta značajno doprinesemo izgradnji i razvoju održivih struktura, kao i da u većoj mjeri osiguramo političku podršku i usmjerimo pažnju javnosti na obrazovanje mlađih i odraslih. Ovo ostvarujemo u okviru partnerske saradnje s više od 200 organizacija civilnog društva te državnih i naučnih institucija, sa kojima smo, u posljednjih 50 godina, izgradili globalnu mrežu i stekli zavidnu stručnost u oblastima našeg djelovanja.

Međunarodna zajednica je s Agendom 2030 i Ciljevima održivog razvoja (Sustainable Development Goals), kao i tzv. Incheonskom deklaracijom, postavila nove ciljeve pred međunarodnu obrazovnu politiku. Po prvi put se sve oblasti obrazovanja posmatraju u kontekstu cjeloživotnog učenja. Potciljevi u oblasti obrazovanja se implicitno odnose na područja rada u obrazovanju mlađih i odraslih i time povećavaju njihov značaj i vidljivost. Uprkos tome, potencijal obrazovanja mlađih i odraslih za rješavanje mnogih društvenih problema se još uvijek potcjenjuje i, u skladu s tim, nedovoljno finansira.

Pored novog referentnog okvira Ciljeva održivog razvoja, međunarodna zajednica stoji pred starim i novim izazovima, a obrazovanje mlađih i odraslih bi moglo dati značajan doprinos njihovom rješenju. Potrebe za učenjem se mijenjaju zbog političke, ekonomski i društvene nestabilnosti i migracija koje ih prate, ali i zbog tehnoloških, klimatskih i demografskih promjena te sve jače izražene digitalizacije pa se na njih mora reagirati prilagođenim konceptima. Situaciju dodatno otežavaju sve veće razlike unutar i između industrijskih i tranzicijskih zemalja i zemalja u razvoju kao i ozbiljni deficiti u oblasti opismenjavanja i osnovnog obrazovanja.

Ciljevi održivog razvoja Ujedinjenih naroda i aktualni društveni izazovi su nas naveli da vlastito samopoimanje pretočimo u strateška područja djelovanja koja opisujemo u nastavku. Ona su izvedena iz okvirnih uvjeta, koji određuju i kontekst obrazovanja mlađih i odraslih, i našeg razumijevanja ciljeva. Na ovaj način želimo smjernicama našeg djelovanja široj javnosti ukazati na relevantnost i mogućnosti obrazovanja mlađih i odraslih.

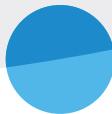
2

Okvirni uvjeti i izazovi

Agenda 2030: U kontekstu novih Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, obrazovanje mladih i odraslih postaje sve značajnije. Obrazovni cilj predviđa inkluzivno, kvalitetno i dostupno obrazovanje za sve ljudi do 2030. godine. Eksplicitno navođenje koncepta cjeloživotnog učenja podržava važnost onih do sada zapostavljenih oblasti kao što je obrazovanje mladih i odraslih. Potrebe za učenjem se mijenjaju zbog tehnološkog i demografskog razvoja i povećanih migracija, ali i u kontekstu klimatskih promjena, te nužnosti i potrebe za održivim životnim stilovima. Stoga obrazovanje mladih i odraslih predstavlja puno više od kompenzacije slabosti formalnog sistema – ono znači lični i profesionalni razvoj ljudi modernog doba. Njegov značaj impliciraju i drugi ciljevi Agende, npr. zdravstvena zaštita, ruralni razvoj, zapošljavanje, rodna jednakost, klimatske promjene, jačanje civilnog društva i demokratsko učešće. Međutim, sinergijski potencijali obrazovanja trenutno ostaju neiskorišteni.

Heterogena društva: Mobilnost ljudi se povećava. Dok jedni privremeno i dobrovoljno mijenjaju mjesto stanovanja, mnogi su u bjekstvu od rata, nestabilnosti i nepostojanja perspektive. Migracijama i integracijom nastaju heterogena društva, kulturna raznovrsnost i različitosti koje nas obogaćuju i donose sa sobom nove izazove. Političkoj regresiji prema nacionalnim identitetima i populizmu se mora pristupiti putem društvene i ekonomске integracije, kao i putem razvojno-političkog obrazovnog rada i podizanja svijesti.

Siromaštvo, nezaposlenost, nejednakost: Uprkos prosperitetu, povećava se jaz između siromašnih i bogatih – unutar i između zemalja. Oko 200 miliona ljudi je aktivno u potrazi za poslom, a puno više ih radi u nesigurnim uvjetima. Veliki dijelovi populacije globalnoga juga su zaposleni u informalnom sektoru. U tom kontekstu se instrumentariju stručnog obrazovanja daje poseban značaj. Mjere opismenjavanja, naknadnog stručnog obrazovanja, općeg daljnog obrazovanja, kao i kvalifikacijski programi (skills for life and work) i samozapošljavanje, moraju se opsežno unaprijediti. Mjere za omogućavanje sticanja prihoda, koje su povezane s ključnim oblastima obrazovanja odraslih, značajno doprinose stabilnosti i miru i nude ljudima perspektivu u njihovim domovinama. Pri tome, mlađi, žene i marginalizirane skupine zaslužuju posebnu pažnju.

Opismenjavanje i osnovno obrazovanje: Nedostatno osnovno obrazovanje i nizak stepen pismenosti ostaju najveća prepreka razvoju. Broj u svijetu elementarno nepismenih odraslih od preko 750 miliona je još uvijek alarmantno visok. Skoro dvije trećine od toga su žene. Preko 50 miliona djece ne pohađa školu ili je napušta bez formalne diplome; puno više njih je zahvaćeno problemima nedostupnosti, slabog kvaliteta i nedostatka nastavnika. Obrazovanje odraslih, dakle, u slabo razvijenim područjima mora preuzeti fundamentalne zadatke u smislu naknadnog osnovnog obrazovanja: čitanje, pisanje i računanje, prilagođavanje kompleksnim tehničkim oblicima ponašanja, transfer kritičkog mišljenja, refleksija i fokusiranje na rješavanje problema. Osnovno obrazovanje je dokazano u korelaciji sa, između ostalog, nižom stopom nataliteta, nižom stopom mortaliteta majki i djece, boljim izgledima za zapošljavanje, ekološkom sviješću, tolerancijom i socijalnom kohezijom. Bez opismenjavanja i osnovnog obrazovanja za sve, razvoj i održiva borba protiv siromaštva neće biti mogući.

Digitalizacija: Nove informacione i komunikacione tehnologije omogućavaju nove oblike učenja i lakši pristup visokokvalitetnom obrazovanju. Međutim, istovremeno prijeti isključenost ugroženih grupa stanovništva iz procesa učenja, odlučivanja i diskusije. Izgradnja digitalne infrastrukture mora biti što obuhvatnija i biti praćena međugeneracijskim dalnjim obrazovanjem.

Digitalni koncepti podučavanja i učenja moraju se razvijati, testirati, izgrađivati i smisleno kombinirati s učenjem lice u lice. Pravilno osmišljeno digitalno učenje i obrazovanje može doprijeti do velikog broja ljudi, čak i na udaljenim područjima. Vrijeme je za rasprostranjenu i učinkovitu primjenu adekvatnih rješenja. U tu svrhu je neophodno podrobnije ispitati potrebe i postojeće ponude.

Održivost: Naša današnja djela i ekonomije ne smiju ugroziti šanse i kvalitet života budućih generacija. Ljudi se moraju više informirati o globalnim izazovima. To, između ostalog, obuhvata oblasti poput zaštite okoline i klimatskih promjena, proizvodnje i potrošnje hrane, ljudskih prava i urbanizacije (migracije iz ruralnih u urbana područja), te ekonomski i društvene posljedice globalizacije. Obrazovanje za održivi razvoj i koncepti poput globalnog učenja moraju se intenzivnije primjenjivati kako bi se unaprijedilo aktivno građansko društvo. Pri tome poseban izazov predstavlja sve uži prostor za organizacije civilnog društva širom svijeta (shrinking spaces). Ovoj situaciji treba pristupiti s obazrivo osmišljenim i fleksibilnim konceptima u svrhu održavanja dijaloga.

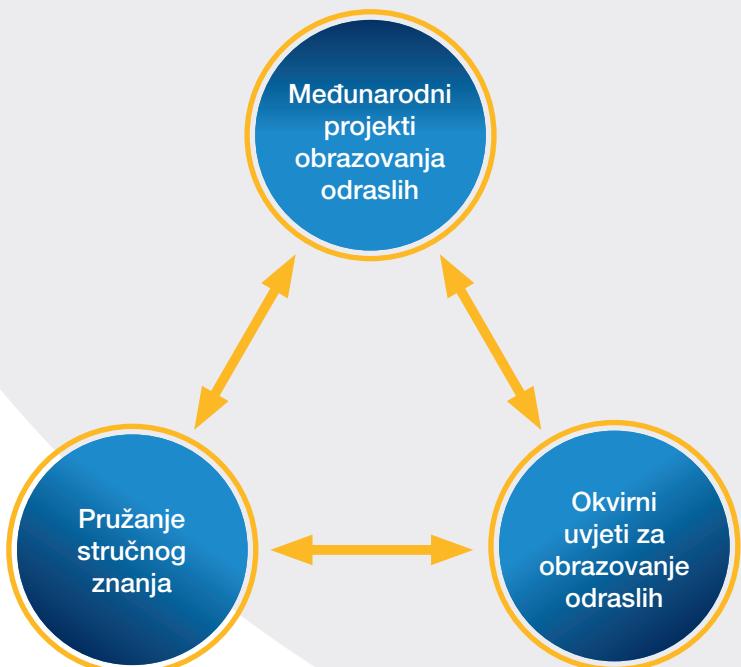
3

Ciljevi i strateška područja djelovanja

Obrazovanje za sve je ljudsko pravo. Ono je centralni element napora za suzbijanje siromaštva i razvoj. Zbog toga u budućnosti mora postojati veća ponuda kvalitetnog obrazovanja usmjerenog na potrebe mladih i odraslih, a naročito marginaliziranih grupa stanovništva. Zato zagovaramo holistički pristup obrazovanju. Naš cilj je jačati i izgraditi strukture za obrazovanje mladih i odraslih širom svijeta. Politička podrška i pažnja javnosti za sektor obrazovanja odraslih moraju porasti. Osiguravanje sredstava se mora značajno povećati.

Tri područja djelovanja za strateško usmjerenje rada DVV Internationala su izvedena iz okvirnih uvjeta, budućih izazova i našeg cilja posvećenog održivom jačanju obrazovnih struktura. Glavno područje predstavljaju međunarodni projekti obrazovanja odraslih, koje razvijamo i provodimo s lokalnim partnerima. Kao stručna organizacija, pružamo stručnu pomoć u povezivanju oblasti obrazovanja odraslih i razvoja, pri čemu služenje iskustvom i znanjem stečenim u zemlji i inostranstvu igra centralnu ulogu. Našu ekspertnost koristimo ciljano i za unapređenje uvjeta za obrazovanje odraslih širom svijeta. Područja djelovanja su usko povezana – ona se međusobno uvjetuju i podržavaju.

Područja djelovanja DVV Internationala

Strateško područje A

Podrška razvoju kroz projekte obrazovanja odraslih

Mladi i odrasli iz ugroženih skupina su u središtu našeg rada. Njihov se nepovoljan položaj ogleda u mnogočemu: slab kvalitet osnovnog obrazovanja ili otežan pristup osnovnom obrazovanju, nezaposlenost ili nedostupnost tržišta rada, nedovoljno učešće u političkom i društvenom životu. Prema tome, u našim projektima ćemo i u budućnosti primjenjivati sveobuhvatan i inkluzivan pristup obrazovanju, uključujući civilno društvo, kako bismo učinkovitije doprinijeli socijalno-ekonomskom, političkom i društvenom razvoju. Ovaj ćemo pristup sistematski slijediti i pri tome obuhvatiti nove ciljne grupe, naprimjer povratnike iz izbjeglištva.

U projektnom radu smo posvećeni pružanju dugoročne i održive podrške razvoju struktura. Izgradnja i razvoj struktura za obrazovanje mladih i odraslih će i u budućnosti biti u fokusu našeg rada. Obrazovna ponuda u lokalnim zajednicama je usmjerena na opismenjavanje i naknadno sticanje osnovnog obrazovanja, stručno osposobljavanje i usavršavanje, opće obrazovanje mladih i odraslih (u oblastima politike, ekologije, zdravlja, te globalnog i interkulturnog učenja). Našim projektima širom svijeta doprinosimo borbi protiv uzroka raseljavanja, integraciji izbjeglica i prevenciji konflikata. Podržavamo daljnje obrazovanje nastavnika, administrativnih radnika i rukovoditelja obrazovnih struktura i partnera. To postižemo putem uvođenja i testiranja inovativnih metoda podučavanja i učenja u obrazovanju odraslih, kao i putem pružanja podrške razvoju organizacija, uključujući upravljanje kvalitetom.

Raspolažemo obimnim znanjem i radnim iskustvom u pogledu metodike, didaktike i razvoja kurikuluma za mlade i odrasle. U aktivnosti savjetovanja, razmjene i obuke su uključene naše saradnice i naši saradnici kao i globalna mreža partnera i stručnjaka.

Dugoročna održivost našeg angažmana za jačanje socijalnih struktura je osigurana sudjelovanjem u stvaranju političkih okvira. Ono se odvija kroz savjetovanje i podršku lokalnim i međunarodnim partnerima pri izradi strategija, zakona i pravilnika vezanih za obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje.

U okviru regionalne strukture ćemo i u budućnosti izgrađivati naš rad s ciljem održavanja razvojne saradnje u ključnim zemljama. Namjeravamo, u godinama koje dolaze, pojačati našu prisutnost u regijama s najvećim problemima i potrebama. Nastojaćemo ojačati međuregionalnu razmjenu iskustava o učinkovitim projektima i metodama, kako bismo prenijeli inovativne pristupe širom svijeta. Sve važniju ulogu će imati digitalni formati podučavanja i učenja, s ciljem povećanja dosega, dostupnosti i kvaliteta naše obrazovne ponude.

Strateško područje B

Pružanje stručnog znanja

Mi smo stručna organizacija za obrazovanje odraslih i razvoj. Našu ekspertnost čini nekoliko elemenata: znanje prikupljeno u okviru međunarodnih projekata koje provodimo već 50 godina, s više od 200 partnera u 40 zemalja; aktivno sudjelovanje u međunarodnim mrežama i udruženjima obrazovanja odraslih; i jednako važan rad 900 Visokih narodnih škola (VHS) i njihovih saveza u SR Njemačkoj. Ovo širom svijeta rasprostranjeno stručno znanje čini jedinstven profil DVV Internationala.

Pružanjem stručnog znanja jačamo obrazovanje odraslih kao centralnu komponentu cjeloživotnog učenja. U budućnosti ćemo još jasnije isticati ulogu obrazovanja odraslih za Agendu 2030, a naročito za njen Obrazovni cilj. Želimo doprinijeti stručnom diskursu i javnoj debati o aktualnim temama, poput borbe protiv uzroka prisilnog raseljavanja stanovništva, integracije izbjeglica, unapređivanja mogućnosti zapošljavanja i sprečavanja sukoba. Ovo je također vezano i za učinke u drugim ključnim razvojnim oblastima kao što su zdravlje, okolina, klimatske promjene, jednakost spolova i izgradnja demokratije. Jasno ćemo ukazati na to da suočavanje s globalnim izazovima nije moguće bez održivih struktura obrazovanja odraslih i aktivnog uključivanja civilnog društva.

Našu ekspertnost i saznanja stavljamo na raspolaganje i putem vlastitih publikacija (International Perspectives in Adult Education, Adult Education and Development). Organizujemo i podržavamo stručne konferencije, podržavamo objavljivanje obrazovnih dokumenata i stručnih članaka. I dalje ćemo razvijati naše proizvode i smjernice, npr. programe za profesionalizaciju obrazovanja odraslih (Curriculum globALE). Provodimo istraživanja u okviru naših projekata širom svijeta i sistematiziramo metode obrazovanja odraslih za razvojnu saradnju. Nastavićemo podržavati kritičku analizu radnih pristupa, metoda i proizvoda unutar globalne mreže i našom kompetentnošću doprinositi stručnom dijalogu s tvorcima politika i civilnim društvom. Naša ekspertnost će biti više nego do sada zastupljena i dostupna u virtualnom prostoru (internet, društvene mreže, platforme).

Kreativnom primjenom regionalnih iskustava i spoznaja ćemo širiti naše stručno znanje. Još ćemo podrobnije ispitivati dodirne tačke obrazovanja odraslih i razvoja odnosno aktualne teme regionalnog značaja. U tu svrhu ćemo graditi nova partnerstva i jačati interni opticaj znanja. Spoznaje će biti pretočene u internacionalni projektni rad i intenzivnije korištene u procesu lobiranja i zagovaranja.

Strateško područje C

Unapređenje okvirnih uvjeta za obrazovanje odraslih

Unapređenje okvirnih uvjeta za obrazovanje odraslih je jedan od naših ključnih zadataka. Lobiranje i zagovaranje za ljudsko pravo na obrazovanje i cjeloživotno učenje se odvija u saradnji s nacionalnim, regionalnim i globalnim udruženjima i mrežama obrazovanja odraslih. Ciljano ukazujemo na postignuća obrazovanja odraslih i njihov značaj za razvojno-političke procese i Ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda. Promoviramo dijalog između civilnog društva i institucija vlasti. Naglašavamo naše humanističko shvatanje obrazovanja i moć obrazovanja da osigura participaciju velikog dijela populacije. Ističemo naše shvatanje obrazovanja kao javnog dobra i djelujemo u smjeru osiguravanja sredstava od donatora i vlasti partnerskih zemalja.

Proces lobiranja i zagovaranja za obrazovanje odraslih provodimo putem različitih kanala: u okviru projekata jačanja socijalnih struktura savjetujemo državne institucije i uključujemo civilno društvo. Sudjelujemo u oblikovanju političkih uvjeta putem savjetodavnog rada o pitanjima zakonodavstva i strategija za obrazovanje odraslih. Podržavamo stručnu razmjenu informacija na evropskom i svjetskom nivou putem konferencija, seminara i publikacija. Pri tome posežemo za znanjem stečenim tokom projekata širom svijeta kao i stručnim znanjem (područja djelovanja A i B).

U saradnji sa stručnim partnerima u oblasti obrazovanja odraslih, oblikujemo globalne procese u korist razvoja, mira i sigurnosti. Aktivno doprinosimo prilagodbi i primjeni razvojno-političkih strategija i Agende 2030 te sudjelujemo na internacionalnim UNESCO-ovim konferencijama o obrazovanju odraslih (CONFINTEA).

Aktivnosti lobiranja i zagovaranja ćemo provoditi još intenzivnije. U saradnji s partnerima se kritički i konstruktivno uključujemo u implementaciju Agende 2030 s ciljem jačanja pozicije obrazovanja mladih i odraslih u procesu kreiranja politika, povećanja finansijskih izdvajanja za ovu oblast i osiguravanja učinkovitih programa. Naša stručnost u povezivanju oblasti obrazovanja odraslih i razvoja će, putem stručnih mišljenja i deklaracija, konferencija i korištenjem medija doprinijeti javnom diskursu, a time i poboljšanju uvjeta obrazovanja širom svijeta. U tu svrhu ćemo široj javnosti predstaviti više demonstracijskih projekata (lighthouse projects) i pojasniti ljudima šta obrazovanje mladih i odraslih znači u kontekstu cjeloživotnog učenja, šta obuhvata i koje mogućnosti pruža – kako bismo se približili našem cilju izgradnje i razvoja obrazovnih struktura širom svijeta i tako značajno doprinijeli miru i razvoju.

Policy Forum on Youth & Adult
Learning and Education in Asia
in the Asia Pacific

26-27 November 2014
National Museum of Ethnology
Bangkok, Thailand

Raymond Chhim
UNESCO Education Partnership (UPE)
Cambodia

Mr. Tapan Kumar Das
Centre for Policy Research
Bengaluru, India

IMPRESUM

© DVV International 2017.

Izdavač: DVV International

Za izdavača i autor: Christoph Jost

Koautorica: Esther Hirsch

Koncept i redakcija: Anja Thöne

Fotografije: © DVV International

Fotografija na str. 8, Barbara Frommann-Czernik

DVV International je Institut za

međunarodnu saradnju

Njemačkog saveza Visokih narodnih škola (DVV)

DVV International

Obere Wilhelmstraße 32

D-53225 Bonn

Tel.: +49 (0) 228 97569-0

Fax: +49 (0) 228 97569-55

E-mail: info@dvv-international.de

Internet: www.dvv-international.de

IMPRESUM - BiH

Izdavač za Bosnu i Hercegovinu:

DVV International – Ured za BiH

Za izdavača: dr. sc. Emir Avdagić

Prevod: Aida Fatić

Lektor: Srđan Arkoš

DVV International

Kulovića 8

BiH - 71000 Sarajevo

Tel.: +387 33 552 291

Fax: +387 33 552 290

E-mail: info@dvv-international.ba

Internet: www.dvv-international.ba